

Αθήνα, 6 Νοεμβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Εσωτερικών

Θέμα: «Φράγμα Αμιρών – Αγίου Βασιλείου. Ένα έργο πνοής για το Δήμο Βιαννού, βρίσκεται επί δεκαετίες “στο συρτάρι” του Υπουργείου, αναμένοντας χρηματοδότηση»

Είναι ευρέως γνωστό ότι ο Δήμος Βιαννού, στη νότια πλευρά του Νομού Ηρακλείου, είναι μια από τις περιοχές που αντιμετωπίζουν τα τελευταία χρόνια έντονα προβλήματα λειψυδρίας. Οι γεωτρήσεις παρουσιάζουν σημαντική μείωση παροχής, ενώ σύμφωνα με μελέτες της Περιφέρειας Κρήτης και των αρμόδιων υδρογεωλογικών υπηρεσιών, η στάθμη του υδροφόρου ορίζοντα της Βιαννού παρουσιάζει συνεχή πτώση, γεγονός που απειλεί τόσο τις αρδευτικές καλλιέργειες όσο και την επάρκεια ύδρευσης των κατοίκων της περιοχής. Σε πρόσφατη ραδιοφωνική συνέντευξή του, ο Δήμαρχος τόνισε, πως οι παραγωγοί βρίσκονται πλέον αντιμέτωποι με ζητήματα επιβίωσης, καθώς τόσο οι καλλιέργειες κηπευτικών όσο και οι ελαιώνες τους, κινδυνεύουν άμεσα, από τη μη επαρκή παροχή νερού.

Υπό αυτές τις συνθήκες, αναδεικνύεται η ανάγκη για άμεση ανάληψη πρωτοβουλιών, από πλευράς Πολιτείας και ειδικότερα ενεργειών για τη χρηματοδότηση του εκκρεμούς έργου του φράγματος Αμιρών – Αγίου Βασιλείου. Πρόκειται για έργο στρατηγικής σημασίας, που σχεδιάζεται εδώ και περισσότερες από τέσσερις δεκαετίες, με αρχική μελέτη ήδη από το 1995 (ΑΠ ΔΒ1FA/74.2/06-7-1995 Απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας), αποτελώντας πάγιο αίτημα της τοπικής κοινωνίας και της Περιφέρειας Κρήτης, με σκοπό τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτων και την ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα στη Βιαννού, αλλά και σε ολόκληρο το νομό. Σύμφωνα με την τεχνική μελέτη, το έργο αφορά στην κατασκευή φράγματος νότια των οικισμών Αμιρών και Αγ. Βασιλείου, επί του χειμάρρου της Άρβης, ωφέλιμου όγκου 740.000m³, για την άρδευση περίπου 1.600 στρ. καλλιεργήσιμης έκτασης και την ύδρευση της περιοχής με πληθυσμό περίπου 3000 κατοίκους, συμβάλλοντας έτσι ουσιαστικά, στην αγροτική ανάπτυξη, την περιβαλλοντική αναβάθμιση και την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.

Η Περιφέρεια Κρήτης, αναγνωρίζοντας τη σημασία του έργου, είχε ήδη υπογράψει από τον Μάιο του 2016 σύμβαση για την επικαιροποίηση της μελέτης και των περιβαλλοντικών της όρων, και εν συνεχεία καταθέσει, πλήρη φάκελο Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), σύμφωνα με τον ν.4014/2011, για την έκδοση της σχετικής Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), προκειμένου το έργο να ενταχθεί σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα. Παράλληλα, για τη συνολικά απαιτούμενη απαλλοτριωθείσα έκταση (περίπου 500.000τ.μ.) η

Περιφέρεια δεσμεύτηκε με ίδια μέριμνα, για εξεύρεση και δέσμευση των πόρων κάλυψης, του σχετικού κόστους.

Ωστόσο, παρά τις ώριμες μελέτες, τις περιβαλλοντικές εγκρίσεις και τη δέσμευση πόρων για απαλλοτριώσεις, η χρηματοδότηση για την πλήρη υλοποίηση του έργου παραμένει σε εκκρεμότητα, γεγονός που προκαλεί ανησυχία στους κατοίκους και τους παραγωγούς της περιοχής, οι οποίοι βλέπουν χρόνο με τον χρόνο, το πρόβλημα να επιδεινώνεται. Το φράγμα, πέρα από τη συμβολή του στην αποθήκευση και αξιοποίηση των υδάτινων πόρων, αναμένεται να βοηθήσει σημαντικά και στην επανατροφοδότηση του υδροφόρου ορίζοντα, δημιουργώντας συνθήκες περιβαλλοντικής ισορροπίας και βιώσιμης ανάπτυξης.

Στο διάστημα που έχει μεσολαβήσει, έχει γίνει από την Περιφέρεια προσπάθεια εξεύρεσης χρηματοδότησης, με την υποβολή της με αρ. Πρωτ. 23277/22-1-2024 αίτησης στήριξης, για τη χρηματοδότηση της πράξης: «Φράγμα Αμιρών – Αγ. Βασιλείου», στο πλαίσιο εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2022 (ΠΑΑ 2014-2022, Σχετική η υπ' αριθ. 4/3-1-2024 Πρόσκληση της δράσης 4.3.1 «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων», με κωδικό 4.3.1_ΑΕΤΠ_2023), η οποία όμως δεν συμπεριλήφθηκε τελικώς στον κατάλογο των επιλεγέντων αιτήσεων προς στήριξη, λόγω μη εκπλήρωσης κριτηρίων επιλεξιμότητας και βαθμολόγησης άνω των 30 βαθμών, σύμφωνα με τη σχετική απόφαση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με αρ.2063/28-05-2024.

Εν συνεχεία, με την 794/2025 Ομόφωνη απόφαση της Περιφερειακής Επιτροπής (Περιφέρειας Κρήτης), εγκρίθηκε και η υποβολή Πρότασης - Αίτησης Στήριξης για τη χρηματοδότηση της πράξης με τίτλο: «Φράγμα Αμιρών–Αγίου Βασιλείου Ν. Ηρακλείου» (κωδ. ΟΠΣΚΑΠ 0000075760), συνολικού προϋπολογισμού 19.090.000,00 €, μέσω του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Παρέμβαση Π3_73_1.1 «Έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων»). Με την εν λόγω Πρόσκληση του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προβλέπεται η ενίσχυση επενδύσεων για τη δημιουργία έργου ταμίευσης χειμερινών απορροών (π.χ. λιμνοδεξαμενές, φράγματα), με καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων την 31.10.2025. Σημειώνεται ότι οι κατατεθείσες προτάσεις θα αξιολογηθούν συγκριτικά, ήτοι σύμφωνα με τα οριζόμενα κριτήρια επιλεξιμότητας (κριτήρια αποκλεισμού) και τα κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια) και θα εκδοθούν εν συνεχεία οι αποφάσεις ένταξης για όσες κριθούν επιλέξιμες.

Βάσει των όσων προελέχθησαν και δεδομένου ότι η Κρήτη συγκαταλέγεται πλέον στις περιοχές της χώρας που πλήττονται περισσότερο από την κλιματική κρίση, παρουσιάζοντας ολοένα αυξανόμενες περιόδους ανομβρίας και μείωση των υπόγειων αποθεμάτων νερού, είναι εμφανές πως η υλοποίηση του φράγματος Αμιρών – Αγίου Βασιλείου, δεν αποτελεί απλώς ένα τοπικό αναπτυξιακό έργο, αλλά μια αναγκαία υποδομή, για τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτων και την επιβίωση του πρωτογενούς τομέα στη Βιάννο.

Σε συνέχεια των παραπάνω,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

- 1. Δεδομένης της σπουδαιότητας της εν λόγω υποδομής που θα συμβάλλει καθοριστικά στην επανατροφοδότηση του υδροφόρου ορίζοντα αλλά και του γεγονότος ότι πρόκειται ουσιαστικά για ένα ώριμο έργο από άποψη μελετών, σε ποιες ενέργειες προτίθενται να προβούν για την εξασφάλιση της χρηματοδότησής του, σε περίπτωση**

που για δεύτερη συνεχόμενη φορά το έργο δεν ενταχθεί στο ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027;

2. Ποια πρόσθετα μέτρα σκοπεύει να λάβουν για την αντιμετώπιση της έντονης λειψυδρίας που μαστίζει το Δήμο Βιαννού, καθώς ο τελευταίος, ήδη από το 2024, τελεί σε εφαρμογή εκτάκτων μέτρων για την αντιμετώπιση της;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Μαμουλάκης Χάρης

Δούρου Ειρήνη

Ζαμπάρας Μιλτιάδης

Κασιμάτη Νίνα

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Ψυχογιός Γεώργιος